

Jak się zabrać do pisania Narodowej Strategii Rowerowej

doświadczenia związane z pracami nad Polityką Rowerową Województwa
Śląskiego

Rowerowe Katowice
Katowice 2024

O czym będzie mowa

- I. Jak napisaliśmy Politykę Rowerową Województwa Śląskiego
- II. Po co pisze się w Polsce dokumenty strategiczne i dlaczego - mimo wszystko - należy je pisać!
- III. Znaczenie dokumentu strategicznego w dziedzinie rowerowej
- IV. POV: Propozycje organizacyjne dt prac nad krajową strategią rowerową

I. Jak napisaliśmy (stowarzyszenie!)
**Politykę Rowerową
Województwa Śląskiego**

15 min

Kilka słów od siebie...

- Wystąpię w imieniu stowarzyszenia Rowerowe Katowice... a także kręgu rowerzystów z terenu woj. śląskiego i kraju
- Opowiem o tym jak to się stało, że podjęliśmy się tego zadania
... i jak je w końcu zrealizowaliśmy
... oraz jakie z tego wypływają wnioski

Jest ich sporo!

Chronologia wydarzeń związanych z Polityką (1)

- Na początku było ... Rowerowe Województwo
- Konkurs ofert i umowa (jej zakres)
- Długotrwałe negocjowanie warunków umowy

Na celowniku

Rowerowe Województwo.

- program dla SEJMIKU ŚLĄSKIEGO, ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA, MARSZAŁKA

oraz wojewódzkiego oficera rowerowego
i organizacji rowerowych regionu

Chronologia wydarzeń związanych z Polityką (2)

- Konsultacje w subregionach
- Badania społeczne
- Artykuły studialne
- Inwentaryzacja infrastruktury (mapa infrastruktury)
- Budowa bazy danych kontaktów (JST i NGO)

System pracy nad Polityką i nasze narzędzia (1)

- Działaliśmy w pełni zdalnie (stowarzyszenie od 2017 roku nie wynajmuje tradycyjnego biura)
- Praca praktycznie ciągła rano - w dzień - po południu - w nocy / świątek piątek. Tyle ile trzeba
- Prace nad Polityką trwały od września '21 do listopada '23

System pracy nad Polityką i nasze narzędzia (2)

- Mail - podstawowe narzędzie komunikacji
- Telefon/-y smartfony
- Prywatne komputery w domach uczestników zespołu

System pracy nad Polityką i nasze narzędzia (3)

- Komunikacja na platformie Facebook
(grupa dyskusyjna ROWEROWE WOJEWÓDZTWO)

ROWEROWE WOJEWÓDZTWO

System pracy nad Polityką i nasze narzędzia (3)

- Strona internetowa Stowarzyszenia (własna domena) oraz strona dedykowana - Rowerowe Województwo.pl ieu (mamy własny hosting!)

System pracy nad Polityką i nasze narzędzia (4)

- Udział w pracach kilkunastu osób, spośród 30 członków stowarzyszenia
- Nasz krąg specjalistów:
 - ... informatycy, automatycy, dziennikarze, specjaliści funduszy europejskich, graficy komputerowi, profesor filozofii, socjolog, fachowcy w zakresie tematyki komunikacji samochodowej i rowerowej*
- **Tak to to właśnie my: Rowerowe Katowice!**

Narzędzia komunikacyjne i wspomagające pracę grupową (1)

1. Platforma badawcza Profitest (do badań społecznych)

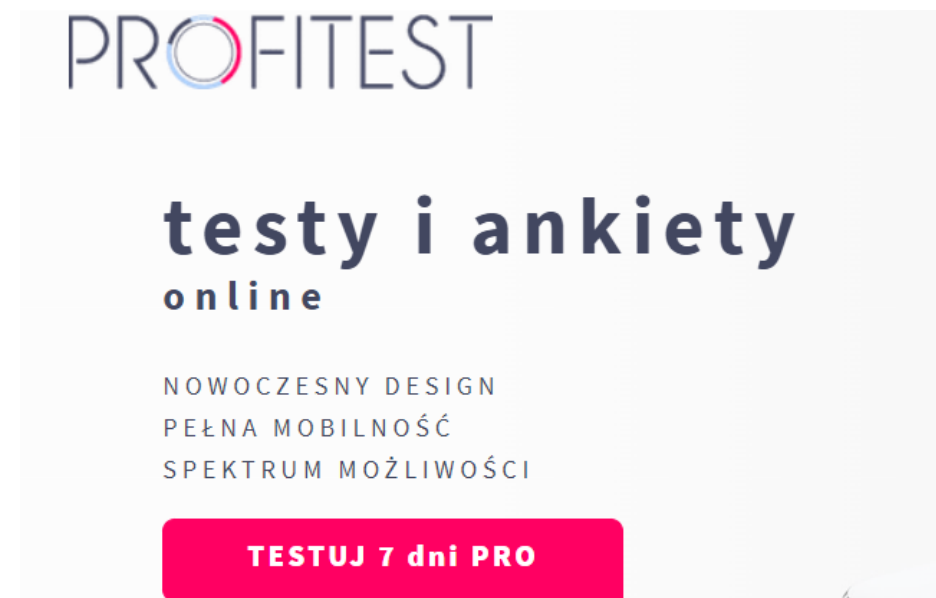
... doskonałe narzędzie do tworzenia kwestionariuszy i opracowywania ankiet ..

2. Narzędzie do mass mailingu AnoMail

... do masowej rozsyłki (niespamowej) dziesiątków, setek komunikatów

... użyteczne do rozsyłki newsletterów

... wymaga systematycznego budowania baz danych

PROFITEST

testy i ankiety
online

NOWOCZESNY DESIGN
PEŁNA MOBILNOŚĆ
SPEKTRUM MOŻLIWOŚCI

TESTUJ 7 dni PRO

Narzędzia komunikacyjne i wspomagające pracę grupową (2)

3. Ogólnodostępny magazyn zasobów plikowych

... Magazyny plikowy FTP (dysk Google (100 GB) + One Drive 1 TB)

4. Platforma pracy grupowej Teams (Microsoft)

... Od pewnego momentu najbardziej używane narzędzie informatyczne

Narzędzia komunikacyjne i wspomagające pracę grupową (3)

5. Narzędzia Googlowe: grupy dyskusyjne

6. No i oczywiście Pakiet MS Office

Szukaj

YouTube

Mapy

Play

Gmail

Dysk

Kalendarz

Grupy dys...

Wiadomo...

Sprawozdawczość i etapowe rozliczenia

Strona finansującą projekt było **Województwo Śląskie** (podmiot prawny), a osobami decyzyjnymi **marszałek województwa**.

Faktycznie - w bezpośredniej relacji z nami – byli „funkcjonariusze” departamentu turystyki (jego dyrektor) oraz pełnomocnik marszałka ds. polityki rowerowej.

Ten system się sprawdził w działaniu!

Podmiotem finansującym był - umocowanym prawnie - samorządowy urząd publiczny – wypłacalny – działający w ramach prawa, ... a poprzez wspomniane osoby (mogę to stwierdzić) - **bardzo kompetentny!**

Proza prac nad Polityka (1)

- Budowa relacji w otoczeniu (Facebook) - wymiana wiedzy!
/codzienne redagowanie ROWEROWEGO WOJEÓDZTWA/
- Konferki na Teamsie (było ich 34)
- Udział w spotkaniach konsultacyjnych w terenie (5-7 spotkań)
- Dokumentowanie fotograficzne i filmowe (filmy + fotorelacje)
- Trzydniowa konferencja w Rudach (na podsumowanie prac)
- Study tour po rudzkich lasach

Proza prac nad Polityka (2)

No i ... wreszcie pisanie Polityki

- Pierwsza wersja oddana (po ... 7 miesiącach! ... od rozpoczęcia prac)
- A potem ...konsultacje, korekty, korekty (trwały 15 miesięcy!)

Łącznie dwa lata i trzy miesiące !

Treści Polityki

Nasz twórczy wkład do teorii rowerowej: 😊

... rower w tradycji narodowej (jesteśmy bardzo urowerowionym krajem)

... podłoże kulturowe nie za bardzo sprzyjające mobilności rowerowej

... czynnik kulturowy (socjologia: Edward Hall („Ukryty wymiar”)

... teoria wymiarów kulturowych Greet’a Hofstede

... mobilność rowerowa jako ruch społeczny

cultural dimensions geert hofstede

Edward T. **HALL**
ukryty wymiar

WNIOSKI jakie dziś wyciągamy

a. Co zrobiliśmy, a czego nie?

Nie konsultowaliśmy też Polityki (wystarczająco) z reprezentantami środowiska rowerowego (inne organizacje). Nie udostępniliśmy tego w takim zakresie w jakim by należało (ograniczenia wynikające z umowy). W spotkaniach w subregionach uczestniczyli tylko urzędnicy JST, nie zaproszono reprezentantów środowiska rowerowego

b. Nie opracowaliśmy bogatych źródeł facebookowych (komentarze – posty)

c. Nie było kontynuacji badań ankietowych i pisania artykułów

...skoncentrowaliśmy się na pisaniu dokumentu głównego – Polityki!

Polityka gotowa, ale co dalej?

- Polityka wymaga upublicznienia – powinna dotrzeć “pod strzechy”!
- Konieczne, inne nowoczesne formy przekazu...

... filmy, program TV, stały kanał na YouTube, rolki, cykle artykułów, seminaria tematyczne, konferencje, oddźwięk w kręgach akademickich

Tak przy okazji: Główny problem dotyczący wszelkiego rodzaju polityk i strategii, to to, że bardzo szybko stają się **PUŁKOWNIKAMI** 😊

*.. Są! Ktoś je napisał! Skasował honorarium, ...
ale nikt po nie nie sięga, nikt nie korzysta, nie powołuje się na nie.*

Refleksja na koniec:

Pisanie Polityki uwidocznilo wszystkie dylematy i problemy jakie łączą się ze “sprawą rowerową” w naszym kraju!

Promowane mobilności rowerowej jest **problemem strategicznym** i rewolucyjnym (a nie tylko inwestycyjnym czy inżynierskim).

Zachęcamy w nim do **zmiany stylu życia, porzucenie dotychczasowych nawyków, do przestawienia się na nowe tory ... w zakresie przemieszczania się, sposobów działania (ekologicznego, oszczędnego, nie technicznego)**.

To nie może odbyć się bezboleśnie!

II. Po co pisać dokumenty typu strategia czy polityka

... refleksja nad tego rodzaju dokumentami

[5 min]

Czemu służą dokumenty strategiczne?

Wytyczanie dróg na przyszłość

Pisanie strategii ma być elementem **publicznej dyskusji**,
a nie sposobem na **generowanie prawdy objawionej** ...

Treść polityki należy stale zmieniać, ...aktualizować!

Aspekty funkcjonalne dokumentu strategicznego (dt polityki rowerowej) (1)

- Otwarcie dyskusji na tematy dotąd mało obecne w przestrzeni publicznej
- Włączenie do dyskursu nowych kręgów
(rowerzystów, ekologów, mieszkańców, pieszych, przedsiębiorców, urzędników, specjalistów)
- Aspekt edukacyjny
(rozpowszechnienie w przestrzeni publicznej know-how dotąd mało znanego, edukacja powszechna, za pomocą nowoczesnych i tradycyjnych mediów)

Aspekty funkcjonalne dokumentu strategicznego (dt polityki rowerowej) (2)

- Rozwój i pogłębienie teorii

... powstanie publikacji książkowych, nowych artykułów (w Polsce prawie ich nie ma), regularne konferencje, uruchomienie newsletterów

- Aspekt inspiracyjny
- Aspekt “ewangelizacyjny” 😊
- Szerokie przedsięwzięcie społecznej ZMIANY

III. Czy w ogóle trzeba
przygotować coś takiego jak
“Narodowa Strategia Rowerowa”?

[5 min]

Startowe kwestie

- W którym jesteśmy miejscu?
- Dokąd zmierzamy?
- Strategia jako dokument ZMIANY
- Strategia jako dokument optujący (lobbujący) za zmianą w określonym kierunku
- “Polska rowerowa” czy Polska “zrównoważonego transportu”
- **Siły sprawcze i wpływające** (kto będzie głosował za wnioskami strategii, kto będzie wywierał presję)? Urzędnicy na etatach czy mieszkańcy miast i przysiółków jeżdżący na co dzień rowerem.

No tak, ale w naszym kraju problemem władzy jest DEMOKRACJA!

Dla kogo piszemy “strategię”? Kto ma być odbiorcą?

No właśnie – dla kogo?

- urzędy publiczne (ministerialne)?
- marszałkowie?
- urzędnicy JST?
 - wydziały i instytucje drogownictwa
 - wydziały transportu
 - oficerowie rowerowi
- lokalne i ogólnopolskie środowiska rowerowe, turystyczne?
- politycy z centrali?
- ... rowerzyści (szeroko rozumiane kręgi)?

Na każde z tych pytań należy odpowiedzieć!

Na czym powinna koncentrować się polityka?

Na jakich dziedzinach?

- Na kolarstwie
- Na turystyce rowerowej
- Na mobilności użytkowej (miejskiej)
- Na nowych sportach rowerowych (np. MTB)
- Na czynnikach zmiany społecznej i ekologicznej

IV. Mój POV*: Jak się zabrać do pisania krajowej polityki rowerowej?

[5 min]

Opracować system pracy

- Grupa rozproszona, działająca zdalnie
- Ścisły zespół autorski (5-6 osób)
- Szeroka (i otwarta!) grupa konsultacyjna
coś w rodzaju szerokiej rady – sejmiku (100-150 osób)

Oczywiście wszystko w ramach działalności zdalnej .

- Otwarte imprezy rowerowe - w województwach oraz w dużych miastach - ...
wojewódzkie kongresy rowerowe
- Newslettery
- Strona/-y www i na Facebooku
- Konferki cotygodniowe – coś w rodzaju Akademii Polityki Rowerowej
- Studia podyplomowe „Oficer Rowerowy w mieście i gminie”
- Stała obecność w mediach ...

Od czego zacząć ?

Generalia:

- Co piszemy ?
- Do czego zmierzamy ?
- W jakim trybie ?
- Jakie są imponderabilia 😊
- Jaki system podejmowania decyzji „wydawniczych”?
- Kto to finansuje?

Określić terminarz oraz system finansowania projektu (1)

Jaki dystans (horyzont) projektu?

Rok, Dwa, Trzy?

...moim zdaniem 2,5 do 3 lat (czyli do końca 2026, a nawet wejść w rok 2027)

Jaki budżet przedsięwzięcia?

..nasza Polityka Rowerowa Woj śląskiego kosztowała 130 tys.

Polityka krajowa powinna kosztować 1-2 mln zł (może nawet 3 mln).

Określić terminarz oraz system finansowania projektu (2)

System zarządzania projektem

- Powinien powstać dedykowany zespół projektowy (a nie jedna firma, która “doprosi” 😊 osoby i organizacje).
- Zespół powinien mieć “**umocowanie rządowe**”. Może to być porozumienie kilku stron - stowarzyszeń, fundacji, instytucji, także firm.
- Należy wspólnie wynegocjować warunki współpracy i określić role każdego podmiotu.
- Należy określić system **podejmowania decyzji**, no i system ...**rozliczania**.

Ostatnie ustalenia i wnioski

- Przedsięwzięcie powinno być realizowane w ścisłej łączności z Ministerstwem Sportu i Turystyki (oddelegowanie reprezentanta MSiT do zespołu zarządzającego projektem)
- ... koordynacja prac z Ministerstwem d/s Społeczeństwa Obywatelskiego
- monitorowanie prac zespołu projektowego
- ... projekt powinien być realizowany przy „otwartej kurtynie”. Zainteresowana publiczność (poprzez media społecznościowe) powinna być na bieżąco informowana o przebiegu prac (... i pojawiających się dylematach decyzyjnych)
- Ważnym narzędziem pracy zespołu powinny być ...ANKIETY.

I to już koniec !

Koniec prezentacji

Wiesław Bełz

tel. 888-618-786

wieslaw.belz@rowerowekatowice.org

Rowerowe Katowice 2024

**ROWEROWE
KATOWICE**
NA ROWERY!